

29 Σεπτεμβρίου, 1989

[ΣΑΒΒΙΑΔΗΣ, Δ/στής]

I.B.S. LTD.,

Αιτητές,

v.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ, ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΟΥ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ, ΚΑΙ/ Ή ΑΛΛΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 125/84)

Τελωνειακοί Δασμοί και Φόροι Καταναλώσεως — Ειδικά Αποθήκια
Αποταμιεύσεως — Ο Περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως
Νόμος, 1967 (Ν. 82/67), άρθρο 71.

Συνταγματικό Δίκαιο — Τέλος — Σύνταγμα, Άρθρο και 24.2 και 24.4 — 5
Κατ' εξουσιοδότηση νόμου — Καταστροφτικό — Έννοια.

Τέλη — Ανταποδοτικά τέλη — Αναλογία μεταξύ τέλους και παρεχομένης
υπηρεσίας — Αρχές, που διέπουν το θέμα. 10

Προθεσμία Ασκήσεως Αιτήσεως Ακυρώσεως — Εξετάζεται αυτεπάγγελα. 10

Γενικές Αρχές του Διοικητικού Δικαίου — Ουσιαστική χρήση της διοικήσε-
ως — Ο ρόλος του Ακυρωτικού Δικαστηρίου. 15

Η Αιτούσα είχε άδεια σχετικά με δύο ειδικές αποθήκες αποταμιεύ-
σεως για φύλαξη εμπορευμάτων, προοριζομένων για πώληση σε επιβά-
τες, που αναχωρούσαν στο εξωτερικό μέσω των λιμένων Λεμεσού και
Λάρνακος. Η άδεια διελάμβανε σαφώς ότι δεν δημιουργούσε κεκτημέ-
νο δικαίωμα και ότι μπορούσε να ανακληθῆ οποτεδήποτε. Η Αιτούσα 20
είχε αποδεχθῆ τους όρους αυτούς.

Με επιστολή του ημ. 28 Σεπτεμβρίου ο Διευθυντής Τελωνείων εκοι-
νοποίησε απόφασή του να μην ανανεώσει περαιτέρω τις άδειες, που

επρόκειτο τότε να λήξουν την 31.12.83.

5 Επακολούθησαν διαπραγματεύσεις και ως αποτέλεσμα ο Διευθυντής παρεχώρησε εκ νέου τις άδειες, αλλά υπό τον όρον καταβολής ετησίου τέλους εκ ΛΚ 20.000.

Η Αιτούσα με την παρούσα Αίτηση Ακυρώσεως προσβάλλει τους όρους στις νέες άδειες, όσους δεν υπήρχαν στις αρχικές άδειες.

10 Μεταξύ άλλων η Αιτούσα ισχυρίσθη ότι η ανάκληση των αδειών με την επιστολήν της 28.9.83 αποτελούσε εμβιαστική κίνηση εναντίον της, καθ' ην στιγμήν η ίδια είχε πιστεύσει ότι επρόκειτο να έχει ασφάλεια, πράγμα, που την ώθησε σε μεγάλες επενδύσεις.

15 Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την Αίτηση Ακυρώσεως, απεφάνισε:

20 1. Η Αίτηση Ακυρώσεως καθ' όσον αφορά την ανάκληση της 28.9.82 είναι εκπρόθεσμη, πράγμα, που το Δικαστήριο εξετάζει ex proprio motu. Εν πάση περιπτώσει η εν λόγω ανάκληση δεν είναι αντιζείμενο της παρούσας Αιτήσεως, αλλά και αν ήταν, η Αίτηση θα απερρίπτετο, διότι ήταν σαφής όρος της αρχικής άδειας ότι μπορούσε να ανακληθῆ οποτεδήποτε με ειδοποίηση 3 μηνών και ο διευθυντής άσκησε δεόντως την διακριτική του εξουσία.

30 2. Το τέλος επεβλήθη υπό του Υπουργού δυνάμει του άρθρου 71 του Νόμου 82/67 και έτσι είναι φανερό ότι επεβλήθη κατ' εξουσιοδότηση νόμου και επομένως ο ισχυρισμός, ότι η επιβολή δεν έγινε κατ' εξουσιοδότηση νόμου και διά τούτο αντίκειται προς το Άρθρο 24.2 του Συντάγματος δεν ευσταθεί.

35 3. Υπό τις περιστάσεις της υποθέσεως αυτής το τέλος δεν μπορεί να θεωρηθῆ καταστρεπτικό και έτσι ο ισχυρισμός, ότι η επίδικη πράξη είναι σε αντίθεση με το Άρθρο 24.4 του Συντάγματος, είναι απορριπτός.

40 *Η Αίτηση Ακυρώσεως απορρίπτεται. Ουδεμία διαταγή για έξοδα.*

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία αντικατάστησαν τους όρους άδειας λειτουργίας της ειδικής αποθήκης αποταμιεύσεως υπ' αρ. 6.179 και 6.180 ως και των άλλων καταστημάτων αδασιμολογήτων. 5

E. Ευσταθίου με τον κ. Γ. Στυλιανίδη, για τους Αιτητές.

A. Ευαγγέλου, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση. 10

ΣΑΒΒΙΔΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την αζόλουθη απόφαση. Με την παρούσα προσφυγή η αιτήτρια εταιρεία ζητά την πιο κάτω θεραπεία:- 15

“Α. Δήλωσιν του Σεβαστού Δικαστηρίου ότι η πράξις και/ή απόφασις των καθ' ων η αίτησις η περιεχομένη εις επιστολάς ημερ. 27/12/83, 13/1/84 (Τεκμ. ΙΑ, ΙΒ και 2) διά των οποίων οι καθ' ων η αίτησις και/ή εκάτερος τούτων κερχωρισμένως απεφάσισαν όπως χορηγήσουν άδειαν λειτουργίας της ειδικής αποθήκης αποταμιεύσεως υπ' αρ. 6.179, 6.180 ως και των άλλων Καταστημάτων Αδασιμολογήτων υπό τους όρους οι οποίοι αναφέρονται εις τας ειρημέναις επιστολάς και τα επισυνημιμένα έγγραφα προς ταύτας εις αντικατάστασιν των όρων της αδείας ήτις εχορηγήθη εις τους αιτητάς υπό ημερ. 26/4/79 (Τεκμ. 3, 4) είναι άκυρος και/ή παράνομος και/ή εστερημένη εννόμου αποτελέσματος. 20

Β. Δήλωσιν του Σεβαστού Δικαστηρίου ότι παράλειψι των καθ' ων η αίτησις όπως χορηγήσουν εις τους αιτητάς άδειαν με τους αυτούς όρους ως η περιεχομένη εις τας αδείας ημερομ. 26/4/79 και 13/1/1984 (Τεκ. 3,4) είναι άκυρος και/ή παράνομος και /ή εστερημένη εννόμου αποτελέσματος.” 25 30 35

Είναι φανερό από τα Τεκμήρια 3 και 4 ότι η αναφορά της ημερομηνίας του Τεκμηρίου 4 ως 13/1/1984 είναι εσφαλμένη γιατί η σχετική ημερομηνία του Τεκμηρίου 4 είναι 26/4/1979.

Η αιτήτρια εταιρεία ασκεί την εμπορία αδασιμολογήτων ειδών σε ειδικές αποθήκες αποταμιεύσεως που βρίσκονται στα λιμάνια Λεμεσού και Λάσσηνας. Η έγκριση για λειτουργία των 40

αποθηκών αυτών διαβιβάστηκε στην αιτήτρια εταιρεία με επιστολές του καθ' ου η αίτηση αριθμός 1 Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων (που στη συνέχεια θα αναφέρεται στην απόφαση αυτή σαν "ο Διευθυντής") με Αριθμούς 6.179 και 6.180, ημερομηνίας 26 Απριλίου, 1979, με τους όρους που εκτίθενται στις επιστολές αυτές και που παρουσιάστηκαν σαν Τεζμήρια Α και Β στην ένσταση των καθ' ων η αίτηση, καθώς επίσης και στην Γνωστοποίηση Αριθμός 32 (που αναφέρεται σαν Τεζμήριο Ι).

Η έγκριση και λειτουργία των αποθηκών αποταμιεύσεως διέπεται από το Άρθρο 71 του περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου του 1967, (Νόμος 82/67) που παρέχει, μεταξύ άλλων, το δικαίωμα στο Διευθυντή Τελωνείων να εγκρίνει για χρονικά διαστήματα υπό όρους και περιορισμούς επιβαλλομένους υπό του Διευθυντή "κατά το δοκούν" τόπους ασφαλούς εναπόθεσης, φυλάξης και αποθήκευσης εμπορευμάτων που προορίζονται για εξαγωγή.

Οι σχετικές πρόνοιες του Άρθρου 71 έχουν ως εξής:-

"71.- (1) Ο Διευθυντής δύναται να εγκρίνη διά χρονικά διαστήματα και υπό όρους καθοριζομένους κατά το δοκούν και επί τω όρω καταβολής των υπό του Υπουργού καθοριζομένων τελών, τόπους ασφαλούς εναποθέσεως, φυλάξεως και αποταμιεύσεως-

(α) υποκειμένων εμπορευμάτων άνευ της πληρωμής του εις ον υπόκεινται δασμού, υπό όρους και περιορισμούς επιβαλλομένους υπό του Διευθυντού κατά το δοκούν,

(β) υπό τους άνω όρους και περιορισμούς, εμπορευμάτων προοριζομένων δι' εξαγωγήν ή ως εφοδίων, εφ' όσον πρόκειται περί εμπορευμάτων μη δυναμένων κατά νόμον να χρησιμοποιηθώσι δι' εσωτερικήν κατανάλωσιν·

(γ) εμπορευμάτων, άτινα δύνανται να αποταμιευθώσι δυνάμει των περί Φόρων Καταναλώσεως Νόμων, άνευ της καταβολής του αναλογούντος αυτοίς φόρου καταναλώσεως·

- (δ) εμπορευμάτων, άτινα δύναται να αποταμιευθώσι δυνάμει των εις τα τελωνεία ή τους φόρους καταναλώσεως αφορώντων νόμων, επί τη επιστροφή του καταβληθέντος δασμού ή φόρου, πας δε ούτω εγκεκριμένος τόπος αποταμιεύσεως καλείται εν τω παρόντι Νόμω 'αποθήκη αποταμιεύσεως'.
- 5
- (2) Ο Διευθυντής δύναται να εκδίδη εκάστοτε οδηγίας-
- (α) καθ' όσον αφορά εις εμπορεύματα, άτινα δύναται ή δεν δύναται να εναποτεθώσιν εις ειδικήν τινα αποθήκην ή κατηγορίαν αποθηκών αποταμιεύσεως:
- 10
- (β) καθ' όσον αφορά εις το διαμέρισμα οιασδήποτε αποθήκης, εν ω δυνατόν να αποταμιεύωνται εμπορεύματα οιασδήποτε κατηγορίας ή κλάσεως.
- 15
- (3) Εάν μετά την έγκρισιν αποθήκης αποταμιεύσεως ο κάτοχος αυτής προβή, άνευ της προηγούμενης άδειας του Διευθυντού, εις οιανδήποτε μετατροπήν ή προσθήκην εν αυτή, ούτος είναι ένοχος αδικήματος και υπόκειται εις χρηματικήν ποινήν μη υπερβαίνουσαν τας διακοσίας λίρας.
- 20
- (4) Πας όστις διά πράξεως ή παραλείψεως αυτού παραβαίνει οιανδήποτε όρον επιβληθέντα ή οδηγίαν εκδοθείσαν υπό του Διευθυντού δυνάμει του παρόντος άρθρου, είναι ένοχος αδικήματος και υπόκειται εις χρηματικήν ποινήν μη υπερβαίνουσαν τας εκατόν λίρας."
- 25
- Σύμφωνα με τις πιο πάνω διατάξεις υιοθετήθηκε από το 1971 ο θεσμός των "ειδικών αποθηκών αποταμιεύσεως" με σκοπό τη διάθεση αδασιμολόγητων εμπορευμάτων σε επιβάτες που αναχωρούν μέσω θαλάσσης.
- 30
- Η αναγκαιότητα που επέβαλε τη δημιουργία των αποθηκών αυτών ήταν η έλλειψη κατάλληλων χώρων μέσα στις αίθουσες επιβατών των Τελωνείων για τη στέγαση των καταστημάτων αδασιμολογήτων ειδών. Οι όροι της λειτουργίας τους αναφέρονταν στη Γνωστοποίηση με Αριθμό 32 και στις επιστολές με τις οποίες διαβιβαζόταν η έγκριση σύμφωνα με το πιο πάνω Άρθρο 71(1) και τα ετήσια τέλη καθορίζονταν από το Υπουργείο Οικονομικών σύμφωνα με τις πρόνοιες του ίδιου
- 35
- 40

5 Αρθρου. Από την υιοθέτηση του θεσμού μέχρι τον ουσιαστικό χρόνο στην παρούσα υπόθεση δόθηκε άδεια για τη λειτουργία πέντε ειδικών αποθηκών αποταμιεύσεως, ορισμένες από τις οποίες βρίσκονται έξω από τα λιμάνια και δυο μέσα στα λιμάνια.

10 Τα κύρια χαρακτηριστικά του θεσμού των ειδικών αποθηκών αποταμιεύσεως ήταν ότι προσφέρονταν στον εμπορικό κόσμο γενικά και, οι ιδιοκτήτες δικαιούνταν πάνω σε προσω-
15 ρινή βάση, να αποταμιεύουν σ' αυτές αδασιμολόγητα εμπορεύματα για πώληση σε επιβάτες που αναχωρούσαν για το εξωτερικό μέσω θαλάσσης, εφόσον αποκλειστικός λόγος για την έγκρισή τους ήταν η μη ύπαρξη κατάλληλου χώρου στις Τελωνειακές αίθουσες για τη στέγαση όλων των καταστημάτων αδασιμολόγητων ειδών.

20 Η προσωρινότητα των αδειών των αποθηκών αποταμιεύσεως αναφερόταν ρητά στους ειδικούς όρους που επιβλήθηκαν στους αιτητές και τους οποίους είχαν αποδεχθεί. Στη σχετική επιστολή ημερομηνίας 26 Απριλίου, 1979, (Τεκμήριο Α στην ένσταση) με την οποία εκοινοποιείτο στην αιτήτρια εταιρεία η παραχώρηση άδειας, ανάμεσα στους όρους, αναφέρονται στην παράγραφο 5 τα πιο κάτω:-

25 "5. Please note that this approval is granted on the clear understanding that:-

a)
30 b) neither yourselves nor any newcomers will claim any vested interests and will be required to terminate operations after a notice of three months if the government should ever decide that duty-free supplies to departing passengers will be conducted on a sole concession basis."

35 (Παρακαλώ σημειώσετε ότι η έγκριση αυτή παραχωρείται με τη σαφή προϋπόθεση ότι:-

(α)

40 (β) Ούτε εσείς ούτε οποιοδήποτε καινούργιοι θα διεκδικήσουν οποιαδήποτε κεκτημένα δικαιώματα και θα είναι υπόχρεοι να τερματίσουν τις επιχειρήσεις ύστερα από

τρίμηνη προειδοποίηση σε περίπτωση που η κυβέρνηση ήθελε αποφασίσει ότι αδασολόγητα εμπορεύματα σε αναχωρούντες επιβάτες θα διεξάγονται αποκλειστικά ύστερα από παραχώρηση.)

5

Η αιτήτρια εταιρεία αποτάθηκε στον καθ' ου η αίτηση Διευθυντή και της χορηγήθηκε έγκριση σύμφωνα με τα Τεκμήρια Α και Β για τη λειτουργία δυο ειδικών αποθηκών αποταμιεύσεως που βρίσκονται στα λιμάνια της Λάινακας και της Λεμεσού.

10

Ένας από τους ουσιώδεις όρους για τη χορήγηση της έγκρισης ήταν η επιφύλαξη του δικαιώματος της ανάκλησης μετά από τρίμηνη προειδοποίηση. Οι άδειες αυτές ανανεώνονταν κάθε χρόνο από τον καθ' ου η αίτηση Διευθυντή δεδομένου ότι η ισχύς τους ήταν μόνο για ένα χρόνο.

15

Κατά το τέλος του 1983 η Αρχή Λιμένων είχε δημιουργήσει κατάλληλα υποστατικά στο λιμάνι Λεμεσού μέσα στα οποία μπορούσαν να στεγαστούν όλα τα καταστήματα αδασολόγητων ειδών τα οποία θα προσφέρονταν για εκμετάλλευση στον ιδιωτικό τομέα ύστερα από προσφορές. Εν όψει της εξέλιξης αυτής ο καθ' ου η αίτηση Διευθυντής γνωστοποίησε στην αιτήτρια εταιρεία με την επιστολή του με αριθμό 6.179, ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου, 1983. (Τεκμήριο Γ στην ένσταση), την πρόθεσή του να μην ανανεώσει τις άδειες για τη λειτουργία των ειδικών αποθηκών αποταμιεύσεως μετά τη λήξη τους στις 31/12/1983 και ανακάλεσε από την 1η Ιανουαρίου, 1984, την έγκριση που διαβιβάστηκε με τα Τεκμήρια Α και Β, και την καλούσε όπως "μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου, 1983, πάρετε όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα για τον προσηκόντα τελωνισμό των αδασολόγητων εμπορευμάτων που βρίσκονται στην υπό αναφορά αποθήκη σας όπως προνοείται στο Άρθρο 81 του ίδιου Νόμου, διαφορετικά τα εμπορεύματα που θα παραμείνουν ατελώνιστα θα μεταφερθούν σε δημόσια αποθήκη αποταμιεύσεως".

20

25

30

35

Το δικαίωμα της άρσης έγκρισης αποθήκης αποταμιεύσεως παρέχεται στο Διευθυντή Τελωνείων σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 81(1) του προαναφερθέντος Νόμου 82/1967. Το Άρθρο αυτό προνοεί τα πιο κάτω:-

40

- 5 “81.-(1) Εφ’ όσον ο Διευθυντής σκοπεί να ανακαλέσει ή να μη ανανεώσει την έγκρισιν αυτού διά τινά αποθήκην αποταμιεύσεως, ούτος οφείλει όπως, τρεις τουλάχιστον μήνας προ της ημερομηνίας της ανακλήσεως ή της λήξεως της ισχύος της εγκρίσεως, αναλόγως της περιπτώσεως, γνωστοποιήση την τοιαύτην πρόθεσιν αυτού, καθορίζων άμα εν τη γνωστοποίησει και την ημερομηνία, καθ’ ην άρχεται η ανάκλησις ή λήγει η ισχύς της παρασχεθείσης εγκρίσεως.
- 10 (2) Η ως είρηται γνωστοποίησις δέον όπως είναι έγγραφος, λογίζεται δε επιδοθείσα εις άπαντα τα πρόσωπα, τα έχοντα συμφέρον επί εμπορευμάτων ήδη εναποθεθεμένων εν τη αποθήκη ταύτη ή επί εμπορευμάτων δικαιουμένων δυνάμει του παρόντος Νόμου αποταμιεύσεως εν αυτή μεταξύ της ημερομηνίας της εκδόσεως της γνωστοποιήσεως και της εν αυτή καθοριζομένης ημερομηνίας, εφ’ όσον αυτή απευθύνεται εις τον κάτοχον της αποθήκης και καταληφθή εν αυτή.
- 15 (3) Εάν μετά την καθοριζομένην εν τη ειρημένη γνωστοποιήσει ημερομηνία ή οιανδήποτε μεταγενεστέραν ημερομηνία, ως ο Διευθυντής ήθελεν εν εκάστη περιπτώσει ορίσει, παραμείνωσιν εν τη αποθήκη μη προσηγόντως τελωνισθέντα εμπορεύματα, ταύτα δύνανται να μεταφερθώσιν υπό τινος λειτουργού εις δημοσίαν τινά αποθήκην αποταμιεύσεως και άνευ επηρεασμού των διατάξεων του εδαφίου (3) του αμέσως επομένου άρθρου, εάν δεν τελωνισθώσιν εξ αυτής εντός μηνός, δυνατόν να εκποιηθώσι.”
- 20 Σύμφωνα με τον ισχυρισμό του δικηγόρου των καθ’ ων η αίτηση η αιτήτρια εταιρεία μαζί με άλλους επηρεαζομένους είχαν επανειλημμένως συσκέψεις με τους καθ’ ων η αίτηση σε μια προσπάθεια για εξεύρεση φόρμουλας για αναθεώρηση της απόφασης του καθ’ ου η αίτηση Διευθυντή. Σαν αποτέλεσμα των διαβουλεύσεων αυτών συμφωνήθηκε, μεταξύ των μερών, όπως παρέχεται στους κριστόμενους κατόχους ειδικών αποθηκών αποταμιεύσεως το δικαίωμα να συνεχίσουν τη λειτουργία τους, με αναθεώρηση όμως του ετήσιου τέλους που θα καταβάλουν και το οποίο ορίστηκε στο ποσό των ΛΚ20.000,- ή ποσοστό 6% πάνω στο ακαθάριστο ποσό από τις εισπράξεις τους.
- 25
- 30
- 35
- 40

Σαν δικαιολογία για την αύξηση του ποσού προβλήθηκαν από τους καθ' ων η αίτηση οι διοικητικές δαπάνες και η παροχή υπηρεσιών στο είδος αυτού του εμπορίου που συνίσταται στον απαραίτητο έλεγχο που χρειάζεται να ασκείται για την ασφαλή παράδοση των αδασολόγητων εμπορευμάτων σε επιβάτες που αναχωρούν, στον προληπτικό ρόλο που ασκεί ο καθ' ου η αίτηση Διευθυντής για την παρεμπόδιση διάθεσης των εμπορευμάτων αυτών στην επιτόπια αγορά, την τήρηση λογαριασμών και αρχείων και γενικότερα τις υπηρεσίες που θα παρέχονται για την άσκηση λογιστικού ελέγχου και τήρηση στατιστικών στοιχείων.

Το πιο πάνω τέλος των ΛΚ20.000,- θα περιλάμβανε και υπερωριακές απασχολήσεις του τελωνειακού προσωπικού χωρίς καμιά πρόσθετη επιβάρυνση. Επιπλέον ύστερα από συμφωνία με την Αρχή Λιμένων, συμφωνήθηκε να διαθέτει η Αρχή μέσα στην αίθουσα επιβατών κατάλληλους χώρους για την παράδοση των εμπορευμάτων χωρίς να επιβάλει δικαιώματα, νοουμένου ότι το 20% των τελών της άδειας για τη λειτουργία των αποθηκών θα το παίρνει η Αρχή. Με την υιοθέτηση του πιο πάνω τέλους καταργήθηκε παράλληλα η υποχρέωση των ιδιοκτητών των ειδικών αποθηκών για καταβολή του ποσού των ΛΚ5.000,- ετησίως το οποίο αντιπροσώπευε έξοδα επίβλεψης.

Ο ισχυρισμός της αιτήτριας εταιρείας είναι πως ουδέποτε δέχθηκε τη μεταβολή του υφιστάμενου καθεστώτος λειτουργίας των αποθηκών της και επιφύλαξε τα δικαιώματά της τα οποία απορρέουν από τις άδειες ημερομηνίας 26/4/1979 που της είχαν χορηγηθεί στο παρελθόν.

Ο καθ' ου η αίτηση, Διευθυντής, με επιστολή του ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου, 1983, έφερε σε γνώση της αιτήτριας εταιρείας καθώς και όλων των άλλων ενδιαφερομένων την έγκριση λειτουργίας των αποθηκών τους από 1 Ιανουαρίου, 1984, σύμφωνα με τους νέους όρους που περιέχονταν στην εν λόγω επιστολή, καθώς και στη νέα Γνωστοποίηση Αριθμός 32, στην οποία αναφέρονταν ρητά οι όροι λειτουργίας των ειδικών αποθηκών. Στην παράγραφο 4 της Γνωστοποίησης αυτής, κάτω από τον τίτλο "Όροι Εγκρίσεως", αναφέρεται πως η έγκριση θα παραχωρείται σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 71 του Νόμου 82/67 υπό τέτοιους όρους που ο Διευθυντής ήθελε επιβάλει και με την καταβολή των τελών που

ο υπουργός θα ενέκρινε. Η παράγραφος 4 συνεχίζει ως ακολούθως: “Χωρίς βλάβη της διακριτικής εξουσίας του Διευθυντή, βάσει του νόμου, οι βασικοί όροι αναφέρονται στη Γνωστοποίηση αυτή.”. Και στη συνέχεια αναφέρονται τα εξής:

5 “Ο υπουργός έχει αποφασίσει ότι από την 1 Ιανουαρίου, 1984, τα τέλη τα οποία θα καταβάλλονται θα είναι κατ’ ελάχιστο ΛΚ20.000.- το χρόνο ή 6% επί των εισπράξεων των πωλήσεων. Το τέλος αυτό θα καταβάλλεται εις τέσσερις ίσες δόσεις από ΛΚ5.000.- η κάθε μια στην αρχή κάθε τριμήνου. Αν κατά το

10 τέλος ενός τριμήνου λογιστεί ότι τα ποσοστά επί των πωλήσεων υπερβαίνουν της ΛΚ5.000.- το επιπλέον ποσό θα καταβάλλεται στο τέλος του επόμενου μηνός ύστερα από απαίτηση του Διευθυντή.”.

15 Η αιτήτρια εταιρεία θεώρησε τον εαυτό της σαν επηρεαζόμενο από την απόφαση αυτή, και καταχώρισε την παρούσα προσφυγή προσβάλλοντας την εν λόγω απόφαση.

20 Πριν προχωρήσω στην εξέταση των νομικών λόγων που υποβλήθηκαν για υποστήριξη της προσφυγής θα ήθελα να αναφερθώ σύντομα στο λόγο της μακράς καθυστέρησης στην εκδίκαση της παρούσας προσφυγής.

25 Η προσφυγή αυτή συνεκδικαζόταν με αριθμό άλλων προσφυγών από ιδιοκτήτες αποθηκών ειδικής αποταμιεύσεως, που πρόσβαλαν την ίδια διοικητική πράξη. Μετά την καταχώριση των προσφυγών αυτών έλαβαν χώρα διάφορες διαβουλεύσεις μεταξύ των αιτητών και των καθ’ ων η αίτηση σε μια προσπάθεια διευθέτησης της διαφοράς η οποία δεν τελεσφόρησε. Οι άλλες προσφυγές αποσύρθηκαν πριν ακουστούν και

30 παρέμεινε μόνο για εκδίκαση η παρούσα προσφυγή.

Όταν η προσφυγή αυτή ορίστηκε για ακρόαση στις 31/1/1985 οι δικηγόροι δήλωσαν πως δεν επιτεύχθηκε κανένας συμβιβασμός και ζήτησαν παράταση χρόνου για να καταχωρίσουν τις γραπτές τους αγορεύσεις. Ως αποτέλεσμα δόθηκαν οι σχετικές οδηγίες για αναβολή της ακρόασης στις 8 Μαΐου, 1985.

35

40 Ο δικηγόρος της αιτήτριας εταιρείας ζήτησε νέα παράταση για την καταχώριση της γραπτής του αγόρευσης με τη δικαιολογία πως γινόντουσαν προσπάθειες για διευθέτηση και η υπό-

θεση αναβλήθηκε στις 16 Δεκεμβρίου, 1985, οπότε δόθηκαν
 ρητές οδηγίες πως αν ο δικηγόρος της αιτήτριας εταιρείας δεν
 καταχωρούσε τη γραπτή του αγόρευση μέσα στα χρονικά όρια
 που του δόθηκαν τότε η προσφυγή θα απορριπτόταν σαν εγκα-
 ταλειφθείσα. Λόγω της μη συμμόρφωσης του δικηγόρου της 5
 αιτήτριας εταιρείας και, εφαρμόζοντας τις οδηγίες που είχα
 δώσει προηγουμένως, απόρριψα την προσφυγή στις 20/1/1986.
 Μεταγενέστερα ο δικηγόρος της αιτήτριας εταιρείας υπόβαλε
 αίτηση για επαναφορά της υπόθεσης στην οποία ο δικηγόρος
 των καθ' ων η αίτηση δεν έφερε ένσταση και με συναίνεσή του 10
 δόθηκε διάταγμα για επαναφορά της προσφυγής. Ακολούθησαν
 επανειλημμένες αναβολές ύστερα από αιτήσεις του δικηγόρου
 της αιτήτριας εταιρείας με τη δικαιολογία πως γινόντουσαν
 ουσιαστικές διαπραγματεύσεις. Ύστερα που ο δικηγόρος της
 αιτήτριας ανέφερε πως οι διαπραγματεύσεις δεν κατέληξαν σε 15
 θετικό αποτέλεσμα, οι δικηγόροι ζήτησαν να καταχωρίσουν
 ένορκες δηλώσεις σε υποστήριξη των διαφορών ισχυρισμών
 τους και δόθηκαν τέτοιες σχετικές οδηγίες. Ακολούθησαν διά-
 φορες αναβολές ύστερα από νέες αιτήσεις του δικηγόρου της
 αιτήτριας εταιρείας ότι οι διαβουλεύσεις για συμβιβασμό συνε- 20
 χίζονταν και τελικά όταν πια δεν υπήρχε άλλο περιθώριο
 περαιτέρω αναβολών η υπόθεση εκδικάστηκε στις 9/2/1989 και
 η απόφαση επιφυλάχθηκε.

Στην ένορκη δήλωση που κατατέθηκε από τους καθ' ων η 25
 αίτηση και στη μαρτυρία που δόθηκε πάνω σ' αυτή, οι καθ' ων
 η αίτηση υποστήριξαν πως η επιβολή του ετήσιου τέλους των
 ΛΚ20.000 ή ποσοστού 6% στις πωλήσεις ήταν δικαιολογημένη
 γιατί αποτελεί το ελάχιστο ποσό για κάλυψη των δαπανών του 30
 τμήματος για επιπρόσθετες υποχρεώσεις και επιβαρύνσεις που
 αφορούν επιβεβαίωση της ασφαλούς παράδοσης των αδασιμο-
 λόγητων εμπορευμάτων σε επιβάτες που αναχωρούν για το
 εξωτερικό, την παρεμπόδιση διασκέυσης τους στην ντόπια
 αγορά, την τήρηση λογαριασμού και αρχείου για τις παραλα- 35
 βές, πωλήσεις, αποθέματα και γενικότερα για τις υπηρεσίες
 που παρέχει το Τμήμα για άσκηση λογιστικού ελέγχου και
 τήρηση στατιστικών στοιχείων. Επιπρόσθετα υποστηρίχθηκε
 πως το Τμήμα επιβαρύνεται και με το κόστος των υπερωριών 40
 που πληρώνει σε υπαλλήλους που απασχολούνται με την επί-
 βλεψη της παραλαβής των αδασιμολόγητων ειδών και τη βεβαί-
 ωση της φόρτωσής τους κατά την αναχώρηση των επιβατών.
 Αναφέρθηκε ακόμα πως ένα ποσοστό 20% από το ποσό του

τέλους καταβάλλεται στην Αρχή Λιμένων για την παραχώρηση από την Αρχή των κατάλληλων χώρων μέσα στο λιμάνι για την παράδοση των αδασιμολόγητων ειδών.

- 5 Σχετικά στοιχεία για το μέγεθος της δαπάνης που υφίσταται το Τμήμα Τελωνείων για τις πιο πάνω υπηρεσίες δόθηκαν στην ένορκη δήλωση και στη μαρτυρία.

10 Στην ένορκη δήλωση και στην μαρτυρία που δόθηκε από την αιτήτρια εταιρεία, η αιτήτρια ισχυρίστηκε πως είναι καθήκον του Κράτους να παρέχει τις υπηρεσίες του για την εύρυθμη λειτουργία συναλλαγών που προωθούν σημαντικά τον τουρισμό γιατί ένας σημαντικός αριθμός επισκεπτών έρχεται στην

15 Κύπρο για να εφοδιαστεί με αφορολόγητα είδη. Επίσης το ποσό των ΛΚ20.000.- που καταβάλλεται σαν πάγια καταβολή προς το Τμήμα Τελωνείων, που είναι πρόσθετο προς το ποσό των ΛΚ40.000.- που καταβάλλεται κάθε χρόνο στην Αρχή Λιμένων σαν ενοίκιο για τη χρήση άλλων αποθηκών στο χώρο του λιμανιού, είναι τεράστιο λαμβανομένου υπόψη του γεγο-

20 νότος πως ο συναγωνισμός είναι μεγάλος και το κέρδος χαμηλό. Έγινε αναφορά στο μέγεθος της ζημιάς που υφίσταται η αιτήτρια από το 1984, που, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της, από την εφαρμογή του νέου τέλους κυμαίνεται από ΛΚ10.000.- μέχρι ΛΚ60.000.- το χρόνο επιπρόσθετα προς το ποσό των

25 ΛΚ40.000.- το χρόνο που καταβάλλει στην Αρχή Λιμένων. Τέλος αμφισβήτησε πως οι δαπάνες που υφίσταται το Κράτος για τη λειτουργία των αποθηκών αυτών ανέρχεται στο ποσό που ισχυρίστηκε ο μάρτυρας των καθ' ων η αίτηση.

30 Δε θα ασχοληθώ στην παρούσα προσφυγή με το θέμα του ενοικίου που καταβάλλεται από την αιτήτρια στην Αρχή Λιμένων για την παραχώρηση σ' αυτή άλλων αποθηκών μέσα στο λιμάνι, γιατί αυτό δεν αποτελεί αντικείμενο της παρούσας προσφυγής αλλά είναι θέμα συμφωνίας και διευθέτησης μετα-

35 ξύ της αιτήτριας και της Αρχής Λιμένων για την εκμίσθωση σ' αυτή υποστατικών μέσα στο λιμάνι.

40 Τα επιχειρήματα του ευπαίδευτου δικηγόρου της αιτήτριας σε υποστήριξη των νομικών λόγων πάνω στους οποίους βάσι- σε την προσφυγή της αιτήτριας μπορούν να συνοψιστούν στα πιο κάτω:-

1. Η συνεχής και για πολλά χρόνια σταθερή έγκριση άδειας λειτουργίας αποθηκών αποταμιεύσεως στα λιμάνια της Λεμεσού και Λάρνακος οδήγησε την αιτήτρια εταιρεία να πιστέψει εύλογα ότι η ευνοϊκή γι' αυτήν πραγματική κατάσταση θα λαμβανόταν υπόψη σε περίπτωση τυχόν μεταβολής της από το Τμήμα Τελωνείων και έτσι οδήγησε την αιτήτρια εταιρεία στη δημιουργία τεράστιας αποθήκης αποταμιεύσεως εμπορευμάτων αξίας πέραν του ενός εκατομμυρίου λιρών. Κατά συνέπεια υπάρχει παραβίαση της αρχής της εμπιστοσύνης του ιδιώτη στη δράση της Κυβέρνησης. 5
10
 2. Υπάρχει έλλειψη επαρκούς αιτιολογίας, δεδομένου μάλιστα πως στην προκειμένη περίπτωση οι καθ' ων η αίτηση με τις ενέργειές τους εγκατόλειψαν την καθιερωμένη διοικητική τακτική. 15
 3. Ο Διευθυντής υπερέβηκε τα ακραία όρια της ευχέρειας που του παρέχει το Άρθρο 71 του Νόμου 82/1967.
 4. Ο Διευθυντής ενήργησε παράνομα. Θέση της αιτήτριας είναι ότι μοναδικός γνώμονας της προσβαλλόμενης απόφασης ήταν η άσκηση τέτοιας πίεσης προς την αιτήτρια, ώστε να εξαναγκαστεί να συνάψει δυσμενή γι' αυτή συμφωνία με το διευθυντή. 20
25
 5. Τα επιβληθέντα τέλη παραβιάζουν τις πρόνοιες των Άρθρων 24 και 25 του Συντάγματος γιατί το τέλος που επιβλήθηκε είναι καταστρεπτικής ή απαγορευτικής φύσης και επιβλήθηκε "εκτός Νόμου ή κατ' εξουσιοδότηση Νόμου". 30
- Ο ευπαίδευτος δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση στη γραπτή του αγόρευση και στην προφορική του επιχειρηματολογία μετά την συμπλήρωση της ακροαματικής διαδικασίας αντίκρουσε τους ισχυρισμούς του ευπαίδευτου δικηγόρου της αιτήτριας και ισχυρίστηκε πως:- 35
1. Σύμφωνα με τους ρητούς όρους των αδειών για λειτουργία ειδικών αποθηκών αποταμιεύσεως επιφυλασσόταν το δικαίωμα στο Διευθυντή Τελωνείων να ανακαλέσει την άδεια ύστερα από τριμηνή προειδοποίηση. Εκτός από τους ρητούς όρους της άδειας το δικαίωμα της άρσης έγκρισης αποθήκης αποταμιεύσεως παρέχεται στο Διευθυντή με τις 40

πρόνοιες του Άρθρου 81(1) του Νόμου 82/67.

- 5 2. Ο Διευθυντής ενήργησε νόμιμα και ορθά μέσα στα πλαίσια των εξουσιών του σύμφωνα με το Νόμο. Μετά που ικανοποιήθηκε πως η Αρχή Λιμένων είχε δημιουργήσει κατάλληλα υποστατικά μέσα στην αίθουσα επιβατών των λιμανιών για στέγαση καταστημάτων αδασμολόγητων που θα εξυπηρετούσαν καλύτερα το δημόσιο συμφέρον και τα οποία θα προσφέρονταν για εκμετάλλευση στον ιδιωτικό τομέα κατόπιν προσφορών, κατάληξε στην απόφαση να μην ανανεώσει τις άδειες λειτουργίας ειδικών αποθηκών αποταμιεύσεως 10 έξω από τα λιμάνια που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου, 1983, την οποία κοινοποίησε στην αιτήτρια και τους άλλους ενδιαφερόμενους με επιστολή του με ημερομηνία 28/9/1983, 15 δίνοντας έτσι την τρίμηνη προειδοποίηση που προνοεί ο Νόμος και οι όροι της σύμβασης, και εξηγώντας τους λόγους που τον ώθησαν στη λήψη τέτοιας απόφασης.
- 20 3. Απαντώντας στον ισχυρισμό για αιφνιδιαστική και εκβιαστική ενέργεια εκ μέρους του Διευθυντή του τμήματος Τελωνείων, ο ευπαίδευτος δικηγόρος των καθ'ων η αίτηση ισχυρίστηκε πως ο ισχυρισμός αυτός δεν ευσταθεί γιατί:-
- 25 (α) Η έγκριση δόθηκε πάνω σε προσωρινή βάση με την επιφύλαξη του δικαιώματος της ανάκλησης ύστερα από τρίμηνη προειδοποίηση.
- (β) Οι άδειες που εκδίδονταν δεν είχαν συνεχή ισχύ αλλά ανανεώνονταν κάθε χρόνο.
- 30 (γ) Ο καθ' ου η αίτηση Διευθυντής, γνωστοποίησε με επιστολή του στην αιτήτρια, σύμφωνα με το Άρθρο 81 του Νόμου, και τους όρους της σύμβασης, την πρόθεσή του να μην ανανεώσει τις άδειες για λειτουργία ειδικών αποθηκών εξηγώντας συγχρόνως τους λόγους που τον ώθησαν στη λήψη τέτοιας απόφασης.
- 35 4. Δίνοντας περισσότερες επεξηγήσεις ο ευπαίδευτος δικηγόρος των καθ'ων η αίτηση πάνω στους λόγους δημόσιου συμφέροντος που έλαβε υπόψη του ο καθ' ου η αίτηση Διευθυντής 40 ανέφερε τα πιο κάτω:-

- (α) Η προστασία των δημόσιων προσόδων με την άσκηση αποτελεσματικότερου ελέγχου.
- (β) Περιορισμός της διοικητικής δαπάνης η οποία ολοένα και αυξανόταν λόγω του γεγονότος ότι οι αποθήκες δεν ήταν συγκεντρωμένες. 5
- (γ) Μείωση του κόστους για την εθνική οικονομία.
- (δ) Επαύξηση της εισροής ξένου συναλλάγματος. 10
- (ε) Αποτελεσματικότερος έλεγχος ξένου συναλλάγματος και.
- (στ) Αύξηση των δημόσιων πόρων. 15

Το πρώτο ερώτημα που τίθεται μπροστά μου και που αρκετά λέχθηκαν γι' αυτό από τους δικηγόρους των διαδίκων είναι κατά πόσο η ανάκληση των αδειών από τον καθ' ου η αίτηση Διευθυντή των Τελωνείων ήταν παράνομη ή εκβιαστική όπως χαρακτηρίστηκε από τον επιαίδητο δικηγόρο της αιτήτριας. 20

Η απόφαση για ανάκληση της άδειας για λειτουργία ειδικής αποθήκης αποταμιεύσεως και η πρόθεση μη ανανέωσής της λήφθηκε από τον καθ' ου η αίτηση Διευθυντή και κοινοποιήθηκε στην αιτήτρια εταιρεία με επιστολή με ημερομηνία 28 Σεπτεμβρίου, 1983. Η παρούσα προσφυγή καταχωρίθηκε στις 10 Μαρτίου, 1985. Κατά συνέπεια όσον αφορά την απόφαση της ανάκλησης της έγκρισης λειτουργίας της αποθήκης, η προσφυγή είναι εκπρόθεσμη. Αλλά εκτός απ' αυτό με τις θεραπείες που ζητούνται δεν προσβάλλεται η απόφαση της 28ης Σεπτεμβρίου, 1983. Κατά συνέπεια ότι αφορά το κύρος ή την αιτιολογία της απόφασης της 28ης Σεπτεμβρίου, 1983, δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο της παρούσας προσφυγής. Παρόλο που το θέμα αυτό δεν εγέρθηκε από τους διάδικους εντούτοις είναι μέσα στα πλαίσια της εξουσίας του Δικαστηρίου αυτού στην άσκηση της Αναθεωρητικής του Δικαιοδοσίας να το εξετάσει με δική του πρωτοβουλία (ex proprio motu). 25 30 35

Υπάρχει ακόμα ένας λόγος που δε θα καθιστούσε αναγκαίο να ασχοληθεί το Δικαστήριο με την απόφαση της 28ης Σεπτεμβρίου, γιατί, στην ουσία η εν λόγω απόφαση ανακλήθη- 40

κε με τη μεταγενέστερη απόφαση ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου, 1983, με την οποία ο Διευθυντής έδωσε την έγκρισή του για επαναλειτουργία των ειδικών αποθηκών αποταμιεύσεως από την 1η Ιανουαρίου, 1984.

5

Παρά το πιο πάνω συμπέρασμά μου αποφάσισα να εξετάσω και διαζευκτικά το βάσιμο του παραπόνου της αιτήτριας που στρέφεται εναντίον της απόφασης για αναστολή της άδειας.

10

Το δικαίωμα της άρσης έγκρισης αποθήκης αποταμιεύσεως παρέχεται ρητά από το νόμο στο Διευθυντή. Σχετικές είναι οι πρόνοιες του Άρθρου 81(1) του Νόμου 82/1967 στις οποίες έχω κάμει ήδη αναφορά. Επιπλέον στην προκειμένη περίπτωση το δικαίωμα τεματισμού της άδειας ρητά προνοείται από τους όρους της άδειας σύμφωνα με τους οποίους “η έγκριση της αποθήκης υπόκειται στη γενική εξουσία του Διευθυντή για ακύρωση προ της λήξης της” (παράγραφος 3) και “ούτε η αιτήτρια εταιρεία, ούτε οποιοδήποτε καινούργιοι θα διεκδικήσουν οποιαδήποτε κεκτημένα δικαιώματα και θα είναι υπόχρεοι να τεματίσουν τις επιχειρήσεις ύστερα από τρίμηνη προειδοποίηση...” (παράγραφος 5).

15

20

25

30

35

Σύμφωνα με το Άρθρο 71(1) του Νόμου “ο Διευθυντής δύναται να εγκρίνη διά χρονικά διαστήματα και υπό όρους καθοριζομένους κατά το δοκούν ...” τη λειτουργία ειδικών αποθηκών αποταμιεύσεως. Ο θεσμός της λειτουργίας των ειδικών αποθηκών αποταμιεύσεως έξω από τα λιμάνια είχε υιοθετηθεί γιατί η Αρχή Λιμένων, η υπεύθυνη Αρχή για τη λειτουργία και τον έλεγχο των χώρων μέσα στα λιμάνια, δεν διέθετε τα κατάλληλα υποστατικά για τη στέγαση καταστημάτων αδασιολόγητων ειδών. Όταν κατά το 1983 η Αρχή Λιμένων δημιούργησε κατάλληλα υποστατικά στο λιμάνι της Λεμεσού για το σκοπό αυτό, ο Διευθυντής Τελωνείων έκρινε πως η λειτουργία ειδικών αποθηκών αποταμιεύσεως έξω από το λιμάνι θα έπρεπε να διακοπεί για λόγους δημόσιου συμφέροντος.

40

Αναφορικά με τον ισχυρισμό για έλλειψη αιτιολογίας, δε συμφωνώ με τον ευπαίδευτο δικηγόρο της αιτήτριας πως στην προκειμένη περίπτωση δεν υπάρχει επαρκής αιτιολογία για την απόφαση του καθ’ ου η αίτηση Διευθυντή να μη προχωρήσει στην ανανέωση των αδειών λειτουργίας ειδικών αποθηκών αποταμιεύσεως. Οι λόγοι που οδήγησαν τον καθ’ ου η αίτηση

Διευθυντή να μην προβεί στην ανανέωση των αδειών αναφέρονται με λεπτομέρεια στην επιστολή του ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου, 1983, και οι λόγοι του δημόσιου συμφέροντος που επέβαλαν τη συγκέντρωση των ειδικών αποθηκών σε περιορισμένο χώρο ελεγχόμενο από το Τελωνείο έχουν επεξηγηθεί και υποστηριχθεί από τον ευπαιδευτο δικηγόρο των καθ' ων η αίτηση, όπως έχω ήδη αναφέρει στην απόφασή μου. 5

Έχοντας εξετάσει το θέμα της νομιμότητας της ανάκλησης, το μόνο που παραμένει να εξετάσω είναι κατά πόσο τα νέα τέλη που επιβλήθηκαν είναι καταστρεπτικής ή απαγορευτικής φύσης, ώστε να ισοδυναμούν με παραβίαση των Άρθρων 24 και 25 του Συντάγματος και ότι επιβλήθηκαν "εκτός νόμου ή κατ' εξουσιοδότηση Νόμου" όπως ισχυρίστηκε ο ευπαιδευτος δικηγόρος της αιτήτριας. 10 15

Το Άρθρο 24 του Συντάγματος προνοεί μεταξύ άλλων πως:-

"Ουδεμία τοιαύτη συνεισφορά διά καταβολής φόρου, τέλους ή εισφοράς οιασδήποτε φύσεως επιβάλλεται, ειμή διά νόμου ή κατ' εξουσιοδότησιν νόμου." (Άρθρο 24, παράγραφος 2.). 20

"Ουδείς φόρος, τέλος ή εισφορά οιασδήποτε φύσεως, εξαιρέσει των τελωνειακών δασμών, δύναται να είναι καταστρεπτικής ή απαγορευτικής φύσεως." (Άρθρο 24, παράγραφος 4.). 25

Το Άρθρο 25 αναφέρεται στο δικαίωμα της άσκησης επαγγέλματος ή επιτηδεύματος. 30

Το επίδικο τέλος όπως έχω ήδη αναφέρει στην απόφασή μου επιβλήθηκε από τον Υπουργό Οικονομικών σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 71(1) του Περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου 1967 (Νόμος 82/67). Κατά συνέπεια επιβλήθηκε "κατ' εξουσιοδότηση νόμου" και συνεπώς δεν υπάρχει παραβίαση της παραγράφου 2 του Άρθρου 24 του Συντάγματος. 35

Θα προχωρήσω τώρα να εξετάσω αν το επίδικο τέλος είναι καταστρεπτικής ή απαγορευτικής φύσεως, ώστε να παραβιάζει την παράγραφο 4 του Άρθρου 24 του Συντάγματος ή να ισο- 40

δυναμεί με στέρηση του δικαιώματος της άσκησης επαγγέλματος ή επιτηδεύματος.

5 Η λειτουργία τέτοιων αποθηκών έξω από τα λιμάνια ήταν
ένα προσωρινό μέτρο διευκόλυνσης για εξυπηρέτηση επιβατών
που αναχωρούσαν στο εξωτερικό μέσω θαλάσσης, μέχρις ότου
η Αρχή Λιμένων θα ήταν σε θέση να δημιουργήσει κατάλληλους
χώρους μέσα στα λιμάνια για να χρησιμοποιούνται από τους
10 ενδιαφερόμενους σαν ειδικές αποθήκες αποταμιεύσεως και
διάθεσης αδασολόγητων ειδών. Μετά τη δημιουργία τέτοιων
χώρων μέσα στα λιμάνια από την Αρχή Λιμένων, η αναγκαιότητα
της λειτουργίας τέτοιων αποθηκών έξω από τα λιμάνια
έπαυσε να υφίσταται και εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια
15 του Διευθυντή να επιτρέψει την περαιτέρω λειτουργία τους με
τέτοιους όρους που θα έκρινε αναγκαίους και ύστερα από την
καταβολή του τέλους που θα επέβαλλε ο Υπουργός
Οικονομικών, λαμβάνοντας υπόψη τη δαπάνη που υφίσταται
το Κράτος για τη λειτουργία τους.

20 Οι λόγοι της επιβολής του επίδικου τέλους έχουν επεξηγηθεί
στη μαρτυρία που δόθηκε ενώπιόν μου εκ μέρους των καθ'
ων η αίτηση. Συνοπτικά η επιβολή τέτοιου τέλους κατέστη αναγκαία
λόγω της δημόσιας δαπάνης που συνεπάγεται η λειτουργία
ειδικών αποθηκών αποταμιεύσεως εμπορευμάτων έξω από
25 τους χώρους των λιμανιών και του γεγονότος πως ένα ποσοστό
ύψους 20% από το τέλος αυτό καταβάλλεται στην Αρχή
Λιμένων για την παροχή διευκολύνσεων παραδόσεως των
εμπορευμάτων σε επιβάτες που αναχωρούν στο εξωτερικό,
μέσα στο χώρο των λιμανιών που ελέγχεται από την Αρχή
30 Λιμένων.

Σύμφωνα με τη μαρτυρία που δόθηκε για την αιτήτρια ενώ
πριν από την επιβολή του επίδικου τέλους η αιτήτρια πραγματοποίησε
35 κέρδη το 1982 ΛΚ103.000.- και το 1983 ΛΚ66.000.- με την
επιβολή του τέλους το 1984 υπέστη ζημιά ΛΚ58.000.-. Ο
ισχυρισμός αυτός δεν μπορεί να ευσταθήσει, γιατί αφενός πριν
το 1984 καταβάλλετο τέλος και υπερωρίες και αφετέρου ήταν
κατά πολύ χαμηλότερο τόσο από τα κέρδη προηγούμενων χρόνων
όσο και από τη ζημιά που ισχυρίστηκε ότι υπέστη λόγω της
40 επιβολής του τέλους. Κατά συνέπεια δεν αποδέχομαι τους
ισχυρισμούς της αιτήτριας για ζημιά λόγω του τέλους ούτε τα
στοιχεία που παράθεσε σαν ορθά.

Επιπρόσθετα έχω να παρατηρήσω πως το ίδιο τέλος έχει επιβληθεί και σ' όλους τους άλλους ιδιοκτήτες ειδικών αποθηκών αποταμιεύσεως οι οποίοι και κατάληξαν σε συμφωνία καταβολής του, και όχι αποκλειστικά στην αιτήτρια ώστε να τη θέσει σε δυσμενέστερη μοίρα από τους άλλους. Οι καθ' ων η αίτηση δεν επέβαλαν στην αιτήτρια και στους άλλους αδειούχους όρους που να καθορίζουν την τιμή πώλησης αδασολόγητων ειδών και κατά συνέπεια ήταν ελεύθεροι να καθορίζουν τις τιμές πώλησης λαμβάνοντας υπόψη το αυξανόμενο τέλος.

5

10

Στο σύγγραμμα του Dr. (Justice) Durga Das Basu "COMMENTARY ON THE CONSTITUTION OF INDIA" 1986, Volume "K", αναφορικά με παρόμοιες πρόνοιες στο Σύνταγμα των Ινδιών και της Αμερικής διαβάζουμε τα πιο κάτω στις σελίδες 239-240:-

15

"While in the case of a tax, there is no quid pro quo between the tax-payer and the State, there is a necessary correlation between the fee collected and the service intended to be rendered. The amount of fee is based upon the expenses incurred by the State in rendering the services (though in the case of a particular fee, the amount may not be arithmetically commensurate with the expenses). In any case, in assessing a fee, no account is taken of the varying abilities of the different assesseees; where the quantum of imposition of a tax upon a tax-payer depends generally upon his capacity to pay, where no attempt is made to assess the fee on a quid pro quo basis, it cannot be upheld as a 'fee'. But it would be a fee where the object of the levy is to raise the expenses of a service and not to make any profit out of it.

20

25

30

The traditional concept of quid pro quo has, however, undergone a transformation in recent cases, leading to the following propositions:

35

(a) Though a fee must be co-related to the services rendered, such relationship need not be mathematical. What has to be seen is whether there is a 'fair correspondence' between the fee charged and the cost of services rendered to the fee-payers as a class. A 'broad correlation' is all that is necessary.

40

(b) Such relationship need not be direct; even a casual relation may be enough.

(c) Neither the incidence of the fee nor the service rendered need be uniform.

5

.....”

Επίσης στο ίδιο σύγγραμμα στον τόμο “C” στη σελίδα 358:-

10

“In India, it has been held that since a licence fee operates as a restriction on the citizen’s fundamental rights to carry on his profession or business, the reasonableness of the imposition can be challenged. As in the U.S.A., it has been held that the object of a licence fee is to cover probable expenses which may have to be incurred for the regulation of a particular trade or business. Hence, as regards business in normal commodities, a licence fee would be held to constitute an unreasonable restriction-

15

20

(i) Where the total amount that would be collected from a licence fee is disproportionately high in comparison with the expenditure incurred by the Government in connection with the business in question, or where the Government increases the existing fee in the absence of any corresponding increase in the expenditure to which the fee relates, or where it virtually brings about a total stoppage of a normal business in the commercial sense,

25

30

(ii) Where the licensing authority issues licences to persons engaged in different trades and occupations, it would be unreasonable if they so fixed the fees that the whole cost incurred by them in connection with all the licences or a grossly disproportionate part of it was imposed on a particular trade or a few particular trades.

35

But-

The object of a licence fee may be regulation as well as raising revenue. Hence, it would not be correct to say that a licence fee would be void as an unreasonable restriction of the fundamental right guaranteed by Art. 19(1) (g) whenever it is in excess of the expenses or regulation. Thus was held by the Supreme Court in connection with the licence fee imposed for

40

the regulations of the business of retail sale of intoxicating liquor.”

Στην προκειμένη περίπτωση από την ενώπιόν μου μαρτυρία των καθ' ων η αίτηση την οποία αποδέχομαι η επιβολή αυξημένου τέλους ήταν δικαιολογημένη για την κάλυψη της δημόσιας δαπάνης που συνεπάγεται η λειτουργία των ειδικών αυτών αποθηκών και την προσφορά των απαραίτητων υπηρεσιών από το Κράτος για τη λειτουργία τους και το συνεχή έλεγχό τους. 5 10

Δεν είναι απαραίτητο να αποδειχθεί απόλυτη μαθηματική αναλογία ανάμεσα στο τέλος και τις υπερωρίες που προσφέρονται από τους καθ' ων η αίτηση για να θεωρηθεί εύλογη η επιβολή του τέλους, αλλά εύλογη αναλογία του ενός προς το άλλο. Στην προκειμένη περίπτωση από όλα τα στοιχεία που έχω ενώπιόν μου βρίσκω πως υπάρχει εύλογη αναλογία μεταξύ του τέλους που επιβλήθηκε και των υπηρεσιών που συνεπάγεται η λειτουργία των ειδικών αυτών αποθηκών αποταμιεύσεως. 15 20

Είναι καθιερωμένη αρχή του Διοικητικού Δικαίου πως το δικαστήριο στην άσκηση της αναθεωρητικής του Δικαιοδοσίας δεν υποκαθιστά τη δική του κρίση σ' αυτή της αρμόδιας Αρχής αλλά εξετάζει κατά πόσο με βάση τα γεγονότα της υπόθεσης και σύμφωνα με το Νόμο η αρμόδια Αρχή άσκησε σωστά τη διακριτική της ευχέρεια ή την εξουσία που της παρέχει ο Νόμος και δεν έχει υπερβεί τα ακραία όρια της διακριτικής της ευχέρειας και η απόφαση ήταν εύλογα εφικτή στην αρμόδια Αρχή. 25

Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω, κατάληξα στο συμπέρασμα πως η απόφαση για την επιβολή του σχετικού τέλους ήταν μέσα στα πλαίσια της ορθής άσκησης της διακριτικής ευχέρειας του Υπουργού και ότι με την απόφασή του αυτή δεν έχει υπερβεί τα ακραία όρια της διακριτικής του αυτής ευχέρειας ούτε έχει ενεργήσει αντίθετα με το Νόμο ή χωρίς εξουσιοδότηση από το Νόμο. Κατά συνέπεια, η προσφυγή αποτυγχάνει και απορρίπτεται αλλά χωρίς έξοδα. 30 35

*Η προσφυγή απορρίπτεται
χωρίς έξοδα.* 40